

Till kommunfullmäktige

Resultat av rådgivande folkomröstning om kommunal skolverksamhet på Ucklumskolan F-3

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar informationen.

Kommunfullmäktige beslutar att inte vidta någon ytterligare åtgärd med anledning av den rådgivande folkomröstningen.

Sammanfattning av ärendet

Den 9 juni 2024 genomfördes en rådgivande folkomröstning om kommunal skolverksamhet på Ucklumskolan. Frågeställningen i folkomröstningen var *Röstar du för att kommunfullmäktiges beslut att stänga Ucklumskolan ska följas?*

9 345 av 21 601 röstberättigade röstade i folkomröstningen, vilket ger ett valdeltagande på 43,3 %. 23,3 % röstade ja, 67,9 % röstade nej och 7,8 % röstade avstår.

Kommunfullmäktige ska efter genomförd folkomröstning ta del av röstningsresultatet och fatta ett beslut i den sakfråga som folkomröstningen avsåg.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 14 september 2023 att stänga Ucklumskolan F-3 från och med 1 juli 2024. Den 12 oktober 2023 beslutade kommunfullmäktige, med anledning av inkommet folkinitiativ den 3 juli 2023, att folkomröstning skulle hållas i frågan om kommunal skolverksamhet på Ucklumskolan F-3. Vidare beslutade kommunfullmäktige den 9 november 2023 att folkomröstningen skulle äga rum den 9 juni 2024, i samband med Europaparlamentsvalet, och avse frågeställningen ”*Röstar du för att kommunfullmäktiges beslut att stänga Ucklumskolan ska följas?*”.

Svarsalternativen i folkomröstningen var: *Ja*, *Nej* och *Avstår*.

21 601 personer var röstberättigade i den kommunala folkomröstningen. Totalt 9 345 personer röstade i folkomröstningen, vilket motsvarar ett valdeltagande på 43,3 %. Det genomsnittliga valdeltagandet i de kommunala folkomröstningar som har genomförts mellan åren 2011 och 2022 uppgår till 46 %. Det genomsnittliga valdeltagandet i folkomröstningar som avser beslut

som redan är fattade uppgår till 41 %. Valdeltagandet i valet till Europaparlamentet i Stenungsunds kommun uppgick till 56,8 %.

23,3 % (2 174 personer) röstade ja, det vill säga att kommunfullmäktiges beslut att stänga Ucklumskolan ska följas. 67,9 % (6 344 personer) röstade nej, det vill säga att kommunfullmäktiges beslut inte ska följas. Av tabellen på följande sida framgår röstningsresultat per distrikt i folkomröstningen.

Kommunala folkomröstningar är rådgivande. Regeringsformens portalparagraf, 1 kap. 1 §, fastslår att den svenska folkstyrelsen förverkligas genom representativ demokrati, det vill säga beslutanderätten ska utövas av folkvalda församlingar. Enbart (nationella) folkomröstningar specifikt gällande grundlagsfrågor kan, under vissa förutsättningar, vara bindande.

Efter genomförd folkomröstning ska kommunfullmäktige ta del av resultatet och fatta ett beslut i den sakfråga som folkomröstningen avser. Kommunfullmäktige kan vidhålla tidigare fattat beslut, eller omvärdera detta och besluta något annat. Beslutet fattas med enkel majoritet.

Röstas du för att kommunfullmäktiges beslut att stänga Ucklumskolan ska följas?

Röstningsresultat, per distrikt

Distrikt	Röstberättigade (Antal)	Ja		Nej		Avstår		Ogiltig röst – blank		Ogiltig röst – övriga		Röstningsdeltagande	
		(Procent/antal)		(Procent/antal)		(Procent/antal)		(Procent/antal)		(Procent/antal)		(Procent/antal)	
Berg-Käderöd-Hällesdalen	1270	14,0 %	84	77,6 %	464	7,2 %	43	1,0 %	6	0,2 %	1	47,1 %	598
Näs-Apleröd-Stripplekärr	1163	24,1 %	133	69,1 %	381	4,7 %	26	1,1 %	6	0,9 %	5	47,4 %	551
Hasselbacken- Uppegårdsvägen	1469	19,3 %	71	70,1 %	258	9,8 %	36	0,8 %	3	0,0 %	0	25,1 %	368
Gilltorp-Rämma-Högen	762	9,7 %	27	84,2 %	235	5,0 %	14	1,1 %	3	0,0 %	0	36,6 %	279
Källsby-Sävelycke- Timmervik	1315	23,6 %	126	62,1 %	332	14,2 %	76	0,2 %	1	0,0 %	0	40,7 %	535
Brudhammar-Kopper- Kristinedal	1311	27,7 %	137	63,2 %	312	7,9 %	39	1,0 %	5	0,2 %	1	37,7 %	494
Kvarnberget- Solgårdsterassen	1225	30,7 %	155	60,2 %	304	7,7 %	39	0,8 %	4	0,6 %	3	41,2 %	505
Ekbacken-Hälleback- Högenorum	1250	28,8 %	175	61,4 %	373	8,1 %	49	0,0 %	0	1,6 %	10	48,6 %	607
Kyrkenorum	946	28,1 %	112	61,7 %	246	9,8 %	39	0,0 %	0	0,5 %	2	42,2 %	399
Hallerna-Strandkärr	1366	32,2 %	161	59,6 %	298	7,4 %	37	0,8 %	4	0,0 %	0	36,6 %	500
Strandnorum-Kåkenäs	1139	34,9 %	167	56,8 %	272	7,5 %	36	0,6 %	3	0,2 %	1	42,1 %	479
Spekeröd	1029	16,7 %	84	78,3 %	394	4,0 %	20	0,6 %	3	0,4 %	2	48,9 %	503
Stenungestrand- Stenungsön-S Askerön	1590	27,6 %	165	61,7 %	369	9,0 %	54	1,7 %	10	0,0 %	0	37,6 %	598
Doterödsvägen-Nyborg	1463	26,0 %	126	64,5 %	312	7,6 %	37	1,9 %	9	0,0 %	0	33,1 %	484
Getskär-Valeberget	1493	28,9 %	196	59,2 %	402	11,2 %	76	0,1 %	1	0,6 %	4	45,5 %	679
Anräs-Västra Torp-Saxeröd	1104	31,3 %	141	59,3 %	267	8,4 %	38	0,4 %	2	0,4 %	2	40,8 %	450
Svenshögen-Ucklum	1706	3,2 %	30	94,8 %	878	1,2 %	11	0,4 %	4	0,3 %	3	54,3 %	926
Uppsamlingsdistrikt		21,5 %	84	63,3 %	247	14,4 %	56	0,8 %	3	0,0 %	0	-	390
Totalt	21 601	23,3 %	2 174	67,9 %	6 344	7,8 %	726	0,7 %	67	0,4 %	34	43,3 %	9345

Nuläge utifrån kommunfullmäktiges tidigare beslut

Eleverna

Ucklumskolans stängning den 1 juli 2024 innebär att barnen som går på skolan börjar på annan skola i höst. Skolvalet för dessa elever regleras i kommunstyrelsens riktlinjer för skolplacering. I riktlinjerna anges att elever som går årskurs F-3 på Ucklumskolan, vid sitt skolval till läsåret 24/25, har rätt till placering på Spekerödskolan. Samtliga elever som går på Ucklumskolan börjar på önskad skola till hösten. Av 47 elever kommer 43 elever att gå på Spekerödskolan, 2 elever på Ekenässkolan och 2 elever på Hallernaskolan.

Eleverna har under vårterminen besökt mottagande skolor och där träffat såväl blivande klasskamrater som blivande lärare. Personal och skolledning på såväl Ucklumskolan som mottagande skolor förmedlar att eleverna i olika sammanhang har uttryckt att det ska bli både spännande och roligt att börja på ny skola.

Den rutin för övergångar till nya skolor som tagits fram och använts vid övergångarna har förankrats i Ucklumskolans föräldråd.

Personalen

På Ucklumskolan arbetar under våren, utöver inlånad rektor, sju personer. I samband med personalplanering inför hösten har Ucklumskolans personal fått lämna in önskemål om vilken skola man skulle vilja arbeta på. Personalen börjar i höst på Kopperskolan, Ekenässkolan, Hallernaskolan, Jörlandaskolan och Spekerödskolan vilket innebär att det från 1 juli inte längre finns någon personal kvar på Ucklumskolan.

I arbetet med överlämning och övergångar har personalen varit på sina nya arbetsplatser/skolor och där träffat såväl nya medarbetare som elever och ev. nya klasser.

Ekonomi

Sektor utbildning har på grund av Ucklumskolans stängning den 1 juli 2024 en minskad budgetram, med helårseffekt, om 3 600 tkr. Av den minskade budgetramen utgör 1 000 tkr det av kommunfullmäktige tidigare beslutade glesbygdstillägget. Utöver det innebär den minskade budgetramen effektiviseringar inom verksamheten om 2 600 tkr.

Resurserna för elevhälsa har fördelats till mottagande skolor och det utrymme som skapas, trots att personalresurser och budget förs över till mottagande skolor, kompenserar för eventuell kostnadsökning för busskort.

Sektor stödfunktioner får på grund av Ucklumskolans stängning, med helårseffekt, en minskad ram med totalt 500 tkr.

Lokalerna

Behoven av investerings- och underhållsåtgärder på Ucklumskolan F-3 är cirka 16,6 mnkr. Dessa medel finns inte med i den strategiska planen för 2024 och inte heller framåt i plan. Det innebär att investerings- och underhållsbehoven som avser om- och tillbyggnad av kök om cirka 9 mnkr och medel för att Ucklumskolan över tid skulle varit funktionell och likvärdig med andra skollokaler om cirka 7,6 mnkr kvarstår.

Ekonomisk bedömning

Förvaltningen har inte gjort någon förnyad ekonomisk bedömning i sakfrågan, det vill säga stängning av Ucklumskolan F-3 från och med 1 juli 2024. Om resultatet av folkomröstningen innebär att kommunfullmäktige omvärderar sitt beslut fattat 14 september 2023 § 120 behövs en förnyad ekonomisk bedömning.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet avser resultat av en rådgivande folkomröstning. Barnkonsekvensanalys (2023-05-19) har genomförts i ett tidigare skede, inför kommunfullmäktiges beslut om att stänga Ucklumskolan från och med 1 juli 2024. Om resultatet av folkomröstningen innebär att kommunfullmäktige omvärderar sitt beslut fattat 14 september 2023 § 120 behöver en ny barnkonsekvensanalys genomföras.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Ärendet berör mål 16 om Fredliga och inkluderande samhällen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-06-12

Kommunfullmäktige 2023-09-14 § 120

Barnkonsekvensanalys 2023-05-19

STENUNGSUNDS KOMMUN

Sektor stödfunktioner

Marcus Starcke
Sektorchef

Erik Bergman
Funktionschef

§ 120

Dnr: KS 2023/498

Svar på återremiss - stängning av Ucklumskolan F-3

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att stänga Ucklumskolan F-3 från och med 1 juli 2024.

Reservation

Birgit Lövkvist (V), Linda-Maria Hermansson (C), Nic Larson (C), Jesper Lundblad (C), Nedžad Deumić (KD), Henrik Hansson (KD), Torbjörn Spaak (KD), Annika Åberg-Darell (V), Truls Johannessen (V), Jimmy Lövgren (MP), Johan Thunberg (Ober.), Christina Svensson (SD), Tomas Palm (SD), Kia Häggqvist (SD), Hans Häggqvist (SD), Daniel Thomsen (SD), Thomas Granlund (SD), Jimi Svensson (SD), Agneta Pettersson Bell (ST), Helena Järpsten (ST) samt Sara Hohlfält (ST) reserverar sig mot beslutet till förmån för Nedžad Deumićs (KD) förslag om att ärendet i första hand bordläggs tills folkomröstning är genomförd och i andra hand Nedžad Deumićs (KD) samt Agneta Pettersson Bells (ST) förslag om avslag och att Ucklumskolan fortsatt ska bedriva skolverksamhet så länge elevantalet överstiger 40 elever.

Sammanfattning av ärendet

Sektor utbildning har i den *Strategiska planen 2024 – 2026 Budget 2024* effektiviseringar och besparingar om 9 250 tkr. I besparingarna ingår en stängning av Ucklumskolan F-3 från och med 1 juli 2024. Stängningen innebär på helårsbasis en besparing för förvaltningen om 4 100 tkr.

I samband med den strategiska planens antagande minoritetsåterremitterades ärendet om stängning av Ucklumskolan F-3 för besvarande av följande frågor:

1. Vilka risker och konsekvenser ser kommunstyrelsen för de elever och dess vårdnadshavare som tvingas byta skola vid en stängning av Ucklumskolan? Vilka åtgärder avser kommunstyrelsen vidta för att hantera dessa?
2. Vilka risker och konsekvenser ser kommunstyrelsen för verksamheten på de mest troliga mottagningskolorna Spekeröd, Kyrkenorum och Ekenäs vid en stängning av Ucklumskolan? Vilka åtgärder avser kommunstyrelsen vidta för att hantera dessa?
3. Vilka risker och konsekvenser ser kommunstyrelsen för elever och vårdnadshavare på de mest troliga mottagningskolorna Spekeröd, Kyrkenorum och Ekenäs vid en

stängning av Ucklumskolan? Vilka åtgärder avser kommunstyrelsen vidta för att hantera dessa?

4. Vilka risker och konsekvenser ser kommunstyrelsen för samhällsutvecklingen i kommundelen Ucklum vid en stängning av Ucklumskolan? Vilka åtgärder avser kommunstyrelsen vidta för att hantera dessa?
5. Hur säkerställer kommunstyrelsen att förskolans verksamhet i Ucklum inte påverkas negativt av en stängning av Ucklumskolan? Särskild vikt bör läggas på måltidsverksamheten då investeringen i det gemensamma köket uteblir.
6. Kostnader för att lägga ned Ucklumskolan, bland annat gällande skolskjuts. Blir det en reell besparing?
7. Risk för personalflykt

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen 2023-08-28 § 258

Välfärdsutskottet 2023-08-23 § 65

Tjänsteskrivelse 2023-06-08

Kommunfullmäktige 2023-06-07 § 102

Tjänsteskrivelse 2023-05-09

Barnkonsekvensanalys

Förslag till beslut på sammanträdet

Agneta Pettersson Bell (ST) föreslår att Ucklumskolan fortsatt ska bedriva skolverksamhet så länge elevantalet överstiger 40 elever.

Helena Järpsten (ST) tillstyrker Agneta Pettersson Bell (ST) förslag.

Nedžad Deumić (KD) föreslår i första hand att ärendet bordläggs tills folkomröstning är genomförd. I andra hand föreslår Nedžad Deumić (KD) att kommunstyrelsens förslag avslås.

Truls Johannessen (V), Jimmy Lövgren (MP), Linda-Maria Hermansson (C), Henrik Hansson (KD), Johan Thunberg (Ober.), Nic Larson (C), Annika Åberg-Darell (V), Christina Svensson (SD) och Torbjörn Spaak (KD) tillstyrker Nedžad Deumićs (KD) förslag om att ärendet i första hand bordläggs.

I andra hand tillstyrks Nedžad Deumićs (KD) avslagsförslag samt Agneta Pettersson Bells (ST) förslag om att Ucklumskolan fortsatt ska bedriva skolverksamhet så länge elevantalet överstiger 40 elever.

Johnny Alexandersson (S), med instämmande av Wouter Fortgens (M) och Göder Bergermo (L), föreslår att ärendet ska avgöras idag.

Henrik Wenell (M), Egil Midtbö (M), Maria Renfors (M), Mikael Niklasson (S), Johnny Alexandersson (S), Wouter Fortgens (M), Kajs-Marie Ljung (S), Alexandra Ward-Slotte (M) och Göder Bergermo (L) tillstyrker kommunstyrelsens förslag.

Inlägg i debatten

Hans Häggqvist (SD), Jan Rudén (S), Janette Olsson (S), Olof Lundberg (S), Tomas Palm (SD) och Viveca Andersson (M), gör inlägg i debatten.

Beslutsgång

Ordförande börjar med att fråga om ärendet ska avgöras idag, enligt Johnny Alexanderssons (S) förslag, eller bordläggas, enligt Nedžad Deumićs (KD) förslag. Ordförande konstaterar att kommunfullmäktige beslutat att ärendet ska bordläggas.

Omröstning begärs

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att ärendet ska avgöras idag.

Nej-röst för att ärendet ska bordläggas.

Omröstningsresultat

Med 27 ja-röster för att ärendet ska avgöras idag och 22 nej-röster för att ärendet ska bordläggas har kommunfullmäktige beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Följande röstade ja: Maggie Robertsson (M), Olof Lundberg (S), Jan Rudén (S), Ida Melin (S), Johnny Alexandersson (S), Sanida Okanovic (S), Göran Andtbacka (S), Mikael Niklasson (S), Lars-Ebbe Pettersson (S), Janette Olsson (S), Himan Mojtahedi (S), Ann Christensen (S), Kajs-Marie Ljung (S), Ann-Christin Jirblom Karlsson (S), Maria Renfors (M), Wouter Fortgens (M), Michael Ernfors (M), Viveca Andersson (M), Kent Sylan (M), Alexandra Ward-Slotte (M), Henrik Wenell (M), Mats Gjertz (M), Ann Damberg Ström (M), Karin Sylan (M), Egil Midtbö (M), Ingemar Hadartz (L) och Göder Bergermo (L).

Följande röstade nej: Katja Nikula (S), Birgit Lövkvist (V), Linda-Maria Hermansson (C), Nic Larson (C), Jesper Lundblad (C), Nedžad Deumić (KD), Henrik Hansson (KD), Torbjörn Spaak (KD), Annika Åberg-Darell (V), Truls Johannessen (V), Jimmy Lövgren (MP), Johan Thunberg (Ober.), Christina Svensson (SD), Tomas Palm (SD), Kia Häggqvist (SD), Hans Häggqvist (SD), Daniel Thomsen (SD), Thomas Granlund (SD), Jimi Svensson (SD), Agneta Pettersson Bell (ST), Helena Järpsten (ST) och Sara Hohlfält (ST).

Beslutsgång fortsättning

Ordförande sammanfattar att det finns följande förslag kvar för kommunfullmäktige att ta ställning till i och med att kommunfullmäktige beslutat att ärendet ska avgöras idag:

- Kommunstyrelsens förslag om att stänga Ucklumskolan F-3 från och med 1 juli 2024.

- Nedžad Deumićs (KD) förslag om att kommunstyrelsens förslag avslås.
- Agneta Pettersson Bells (ST) förslag om att Ucklumskolan fortsatt ska bedriva skolverksamhet så länge elevantalet överstiger 40 elever.

Ordförande frågar om Nedžad Deumićs (KD) förslag samt Agneta Pettersson Bells (ST) förslag kan sammanjämkas i beslutsgången och finner att kommunfullmäktige godkänner detta.

Ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot Nedžad Deumićs (KD) och Agneta Pettersson Bells (ST) förslag och konstaterar att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med Nedžad Deumićs (KD) och Agneta Pettersson Bells (ST) förslag.

Omröstning begärs

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag.

Nej-röst för Nedžad Deumićs (KD) och Agneta Pettersson Bells (ST) förslag.

Omröstningsresultat

Med 27 ja-röster för kommunstyrelsens förslag och 22 nej-röster för Nedžad Deumićs (KD) och Agneta Pettersson Bells (ST) förslag har kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Följande röstade ja: Maggie Robertsson (M), Olof Lundberg (S), Jan Rudén (S), Ida Melin (S), Johnny Alexandersson (S), Sanida Okanovic (S), Göran Andtbacka (S), Mikael Niklasson (S), Lars-Ebbe Pettersson (S), Janette Olsson (S), Himan Mojtahedi (S), Ann Christensen (S), Kajs-Marie Ljung (S), Ann-Christin Jirblom Karlsson (S), Maria Renfors (M), Wouter Fortgens (M), Michael Ernfors (M), Viveca Andersson (M), Kent Sylvan (M), Alexandra Ward-Slotte (M), Henrik Wenell (M), Mats Gjertz (M), Ann Damberg Ström (M), Karin Sylvan (M), Egil Midtbö (M), Ingemar Hadartz (L) och Göder Bergermo (L).

Följande röstade nej: Katja Nikula (S), Birgit Lövkvist (V), Linda-Maria Hermansson (C), Nic Larson (C), Jesper Lundblad (C), Nedžad Deumić (KD), Henrik Hansson (KD), Torbjörn Spaak (KD), Annika Åberg-Darell (V), Truls Johannessen (V), Jimmy Lövgren (MP), Johan Thunberg (Ober.), Christina Svensson (SD), Tomas Palm (SD), Kia Häggqvist (SD), Hans Häggqvist (SD), Daniel Thomsen (SD), Thomas Granlund (SD), Jimi Svensson (SD), Agneta Pettersson Bell (ST), Helena Järpsten (ST) och Sara Hohlfält (ST).

Beslut skickas till

Marie.wrethander@stenungsund.se

Dnr 2023/412

Barnkonsekvensanalys – Prövning av barnens bästa

Föreslagen stängning av Ucklumskolan F-3

2023-05-19

Sektor Utbildning

Syfte

Syftet med barnkonsekvensanalysen är att i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter inför kommunfullmäktiges beslut om stängning av Ucklumskolan F-3 beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

Beskrivning

Personal- och ekonomiutskottet har i *Strategisk plan 2024 – 2026 Budget 2024* beslutat föreslå kommunfullmäktige att stänga Ucklumskolan F-3. Ucklumskolan omfattar skolformerna grundskola F-3 samt fritidshem. På skolan finns idag 60 barn och 7 pedagoger, varav 3 i grundskola F-3 och 4 på fritidshem. Skolan är belägen i kommundelen Ucklum i Stenungsunds kommun. Utöver Ucklumskolan finns i Stenungsunds kommun åtta grundskolor F-6 och 3 högstadieskolor 7–9. Samtliga elever på Ucklumskolan får plats på andra skolor.

Bakgrund

Ekonomi

Stenungsunds kommun har sedan 2023 belastats med omvärldsfaktorer som påverkar förutsättningarna för en ekonomi i balans. Bakgrunden är hög inflation och en skatteprognos som ökar långsammare än förväntat. Utöver det står Stenungsunds kommun inför flera stora och nödvändiga investeringar.

Sektor utbildning har i budget 2023 effektiviseringskrav motsvarande 2 100 tkr och generella besparingskrav motsvarande 8 045 tkr, totalt 10 145 tkr. Kraven på effektiviseringar och besparingar fortsätter i budgetförslaget för 2024 där sektor utbildning har effektiviserings- och besparingskrav om 9 250 tkr. En av många besparingsåtgärder i den *Strategiska planen 2024 – 2026 Budget 2024* är en stängning av Ucklumskolan F-3. Stenungsunds kommun har tidigare år, trots lågt elevantal, haft ekonomiska förutsättningar att ha Ucklumskolan kvar. De förutsättningarna bedöms inte finnas längre.

Besparingen är för sektor utbildning 2 600 tkr vilket inkluderar borttagande av ett ”glesbygdstillägg” till skolan om 1 000 tkr. ”Glesbygdstillägget” är ett bidrag som fastställdes av kommunfullmäktige i samband med antagande av *Strategisk plan 2020*. Bidraget möjliggjorde för Ucklumskolan att få en ekonomi i balans då verksamheten under flera år redovisat underskott.

Besparingsåtgärden innebär för sektor stödfunktioner att service- och fastighetskostnader minskar med 500 tkr.

Ucklumskolan F-3 är grundskolans minsta skolenhet. En liten skolenhet med få elever i varje klass är dyr. Det finns få eller inga möjligheter till klassoptimering och samordningsvinster. Lokalvård, vaktmästeri, måltid och elevhälsoarbete kan inte bedrivas lika effektivt på små enheter som på stora och det leder till att den genomsnittliga kostnaden för all verksamhet ökar. Samtliga elever på Ucklumskolan får plats på andra skolor.

Pedagogiska och sociala förutsättningar för små skolenheter

I korthet visar sammanställningar av elevers kunskapsresultat kopplat till skolstorlek att storleken på skolan inte spelar någon väsentlig roll annat än på meritvärdet i årskurs 9 där ett visst samband kan ses. De allra minsta skolorna presterar dock tydligt sämre än övriga, större skolor, men en förklaring till det är att de allra minsta skolorna har en överrepresentation av resursskolor vilket förklarar negativa kunskapsresultat. Även utan dessa resursskolor kvarstår ett visst samband på meritvärdet (SKR, 2018).

När det gäller förutsättningar för likvärdig utbildning och kvalitet på undervisningen kan samarbete, erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning påverkas negativt, i en liten organisation, på grund av få lärare. Det är också svårt att skapa en infrastruktur med distribuerat ledarskap i organisationen på grund av få

medarbetare som kan vara medledare i olika områden och medverka i nätverk och utbyte med andra skolor, tex Nyckelpersoner i Systematiskt Kvalitets Arbete (SKA)/Digitalisering/Fritidshem, Kulturombud. Detta leder till färre erfarenhetsutbyten och mindre kunskapsspridning mellan skolor. En liten skola innebär dessutom att det är färre personal som kan ha uppdrag i sin tjänst kopplat till, exempelvis skolbibliotek vilket innebär svårigheter att tillhandahålla sådana stödfunktioner. Det är också svårt att täcka behoven av öppettider på fritidshemmet vilket påverkar kvaliteten.

När det gäller barns kamratrelationer innebär en liten skola få skolkamrater att relationsarbete och skapa kamratrelationer med vilket leder till ökad risk för utanförskap och kränkningar.

Slutligen är det svårt att få till god kvalitet i elevhälsans arbete eftersom elevantalet inte ger grund för att elevhälsopersonal kan vara på plats på skolan i den omfattning som behövs. Det leder till att rektor blir relativt ensam i elevhälsoteamet och i frågor som berör elever i behov av särskilt stöd.

Vårdnadshavarnas önskemål om skolplacering

När vårdnadshavarna till de barn som är folkbokförda i kommundelen Ucklum gjorde önskemål om skolplacering till förskoleklass läsåret 23/24 önskade vårdnadshavarna till sex barn Ucklumskolan F-3. Vårdnadshavare till övriga 21 barn önskade andra alternativ och då företrädesvis Spekerödskolan, men även Kyrkenorumskolan, Hallernaskolan, Kristinedalskolan och Montessoriskolan.

Läsåret 22/23 går 60 barn från F-klass till åk 3 på skolan. Läsåret 23/24 är det 56 barn. Nedan följer information om hur många barn det funnits i varje klass sedan läsåret 19/20. Av tabellen framgår också hur många barn som valt Ucklumskolan av antalet ”möjliga” elever från kommundelen.

Antal barn i varje årskurs på Ucklumskolan F-3 (Inom parentes antalet barn som bor i kommundelen och som kommunen skulle ha placerat på skolan om något aktivt val från vårdnadshavarna inte skett. Denna uppgift visar hur många i varje årskull som tillhör boendeområdet Ucklum på utsökningsdatumet, och inte var de bodde det läsår skololet genomfördes.)

	Antal barn läsår 19/20	Antal barn läsår 20/21	Antal barn läsår 21/22	Antal barn läsår 22/23	Antal barn läsår 23/24
F-klass	10 (22)	11 (23)	17 (27)	21 (28)	6 (27)
Åk 1	11 (22)	12 (22)	10 (23)	18 (27)	22 (28)
Åk 2	11 (28)	8 (22)	11 (22)	10 (23)	18 (27)
Åk 3	7 (23)	12 (28)	8 (22)	11 (22)	10 (23)
Totalt	39	43	46	60	56

Lagstiftning

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshem oavsett var i landet den anordnas.

Enligt 1 kap. 10 § ska i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ha barnets bästa som utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Av 10 kap. 31 § skollagen framgår att den som har blivit placerad vid en viss skolenhet har rätt att gå kvar där om inte något annat följer av 30 § andra stycket. Detsamma gäller den som har tagits emot i förskoleklass och som ska fortsätta sin utbildning i grundskolan vid samma skolenhet.

Av 10 kap. 30 § skollagen framgår att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola. Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

I Stenungsunds kommun är kommunstyrelsen huvudman för Ucklumskolan F-3. Som huvudman är kommunstyrelsen ansvarig för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagstiftningen. För Stenungsunds kommun skulle det innebära betydande organisatoriska och ekonomiska svårigheter att ha Ucklumskolan fortsatt öppen när de 56 eleverna får plats på andra, större skolor.

Prövning av barnens bästa utifrån barnkonventionen

FNs konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen, är sedan 2020 inkorporerad i svensk lag. Det innebär att kommunen ska säkerställa de rättigheter barnen har enligt konventionen.

Ett beslut som rör flera barn eller barn i allmänhet kan vara positivt för några barn men negativt för andra. Vad som krävs (enligt barnkonventionen) är att effekterna av ett beslut måste utredas och bedömas. Barnens bästa ska, när olika intressen vägs mot varandra, väga tungt men inte ensamt vara utslagsgivande. I det enskilda fallet kan således andra samhällsintressen, som exempelvis likvärdighet för alla barn i kommunen, väga tyngre.

Ur barnens perspektiv

Barnens röster

Underlaget till analysen har bestått av två delar, en elevenkät som har besvarats av alla elever på Ucklumskolan, samt en djupintervju med två fokusgrupper. Varje fokusgrupp bestod av tre elever. Stor vikt har lagts vid utformningen av frågorna eftersom det inte är helt enkelt att intervjua och föra en dialog med barn utan att värdera och styra. Det har varit viktigt att anpassa frågorna och ordval till barnens ålder och det har varit viktigt att genomförandet av intervju och dialog varit så fritt som möjligt från värderingar och vuxnas åsikter eftersom en stängning av en skola är ett känsloladdat ämne.

Enkäten

Enkätens fokus är att kartlägga elevernas upplevelser inför ett eventuellt byte av skola. Eleverna har fått svara på hur de känner inför att byta skola. Totalt svarade 59 barn som idag går på Ucklumskolan. 10 av dessa elever går i åk 3 och har redan gjort ett önskemål om skolplacering inför årskurs 4.

På en skala mellan ett till fem där *1 är glad och 5 är ledsen* svarade övervägande delen, 57,6% att de känner sig ledsna inför att byta skola (grad 4 eller 5). 13,6% svarade att de känner sig glada inför att byta skola (grad 1 eller 2) medan 28,8% av eleverna har svarat att de är varken känner sig ledsna eller glada inför att byta skola (grad 3).

På en skala mellan ett till fem där *1 är spännande och 5 är orolig*, så svarade 44% att de känner sig oroliga inför att byta skola (grad 4 eller 5). 19% har svarat att de känner att det är spännande inför att byta skola (grad 1 eller 2). 23,7 % av barnen känner sig varken oro eller spänning inför att byta skola (grad 3).

Sammanfattningsvis noteras att drygt hälften av barnen uppger att de känner sig ledsna inför att byta skola och knappt hälften uppger att de känner sig oroliga inför att byta skola. Runt en fjärdedel har svarat att de känner sig varken glada eller ledsna, spänning eller oro inför att byta skola. Drygt en tiondel av barnen uppger att de känner sig glada och knappt en femtedel uppger att de känner att det ska bli spännande att byta skola.

Intervjuer fokusgrupper

Intervjuerna genomfördes av kurator och specialpedagog. De valdes ut som trygga personer som barnen känner till och som också ställer sig relativt neutrala till skolans situation. Intervjuerna genomfördes i två fokusgrupper med tre elever från olika åldrar i varje grupp. Eleverna valdes ut genom lottning.

Fokus med intervjuerna var att få en mer fördjupad bild av vad barnen i fokusgruppen tänker kring trivsel, skolbyte och vuxenstöd. Detta för att kunna förstå mer av barnens behov och önskemål för att kunna skapa en handlingsplan för trygghet vid en stängning.

I intervjuerna ställdes frågan om vad som är viktigt för att trivas på en skola. Där berättar barnen att det handlar om hur man är mot varandra, att ha bra vänner, någon att leka med, fotbollsplan och bra fröknar. Alla barn känner att fröknarna är snälla på sin nuvarande skola.

Det som barnen upplever som negativt med att Ucklumskolan kan stängas och att de kan behöva byta skola är att de kommer sakna sina vänner och sina fröknar. Barnen tycker att de har roligt på sin skola. Barnen beskriver att det känns läskigt att byta skola. Pirrigt och nervöst. De lyfter att den andra skolan är större. De beskriver också att de inte kommer känna sig lika trygga i den nya skolan som de gör här på Ucklumskolan där de har gått länge. Något barn beskriver är att man kan träffa mobbare.

Det som barnen upplever som positivt med att Ucklumskolan kan stängas och att de kan behöva byta skola är att de kommer träffa nya vänner. Några av barnen har redan vänner på annan skola. Det kan finnas fler vänner där som tycker om samma saker. Några av barnen beskriver att om de börjar på Spekeröd så kommer alla vänner gå på samma skola. De tycker om Spekeröds skolgård där det finns nya leksaker. De tycker att det ska bli spännande med nya lektioner.

Sammanfattningsvis verkar barnen oroa sig mest för att sakna vänner och fröknar om de behöver byta skola. Det finns en oro över att sakna det som barnen har nu på sin skola. Det verkar också finnas en insikt i att de troligtvis lär känna nya kompisar och att det finns saker som kan bli nya och spännande.

Ur pedagogernas perspektiv

Pedagogernas röst om barnperspektivet

Eftersom barnen är relativt unga och vissa kan ha svårt att förstå situationen och dess konsekvenser, har även personalen uttalat sig om barnens situation.

Då beskedet först kom om skolans stängning upplevde pedagogerna att det rådde en tryckt stämning. Vissa barn uttryckte ledsamhet och oro och ställde många frågor. Det kom många frågor om klasskamrater och fröknar, sådant som ligger nära barnen.

Det märktes att vissa hade pratat en del hemma medan andra inte visste så mycket. Det var viktigt för pedagogerna att förklara på ett lugnt sätt utan att oroa barnen mer.

Pedagogerna upplever också att barnen lever mycket i nuet och de verkar inte gå runt med en oro som hänger över dem på samma sätt som vuxna kan göra.

Pedagogernas röst inför övergångar till ny skola

Pedagogerna uttrycker vad som är viktigt att ta med i arbetet inför bytet till andra skolor. De menar att barnen inte ska behöva påverkas av oro och frustration kring beslut om skolan. Det blir viktigt att upprätthålla vanliga skoldagar och en normal skolgång. Aktiviteter och undervisning ska fortgå precis som vanligt.

Det behöver snarast tas fram en tydlig handlingsplan för Ucklumskolan framtid och hur detta påverkar barnen. För att pedagogerna ska ges möjlighet till att kommunicera med barnen på ett tryggt sätt behöver handlingsplanen inkludera en tydlig aktivitetsplan.

Pedagoger behöver ha möjlighet att bemöta elever som är oroliga och otrygga. Det är viktigt att det finns förutsättningar för det och att personal och elever får god stöttning av elevhälsan i detta. Elevhälsan från båda Ucklumskolan och mottagande skolor behöver involveras i processen så snart som möjligt och skolans rutiner för övergång behöver anpassas till rådande situation. Särskild hänsyn måste tas till elever i behov av särskilt stöd. Här är det viktigt att övergång påbörjas i god tid och i nära samarbete med mottagande skolas rektor, elevhälsoteam och med vårdnadshavare.

Konsekvenser och åtgärder utifrån barnkonventionen

I nedanstående tabell redovisas konsekvenser med kommentarer och åtgärdsförslag utifrån artiklar i Barnkonventionen. De fyra grundprinciperna, artiklarna 2, 3, 6 och 12 inleder tabellen, därefter följer artiklar av relevans för stängning av Ucklumskolan.

	Artikel	Konsekvens med kommentarer	Åtgärdsförslag
2	Barn får inte diskrimineras.	Ingen diskrimineringsgrund utifrån artikel 2 berörs av beslutet.	
3	Barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn.	Prövas Se sammanfattning nedan.	Se sammanfattning nedan
6	Barn har rätt till liv och utveckling.	Alla skolor i kommunen arbetar för barns rätt till liv och utveckling. Skolgång på en annan skola påverkar inte detta.	
12	Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dessa beaktade.	Enkäten visar att runt hälften av barnen känner sig ledsna eller oro inför att byta skola medan den andra hälften inte uppger det. Intervjuerna visar att barnen särskilt oroar sig för att sakna sina vänner och sina fröknar.	Skolan uppmärksammar och fångar upp de barn som har oro. Bra samarbete mellan lärare och elevhälsoteam med regelbunden uppföljning kring oro över skolbyte. Bra kommunikation med vårdnadshavare.

			Tydlig övergångsplan där eleverna tryggas i rutiner för besök på ny skola, samarbete med ny skola före övergång, klassindelningar, nya lärare.
24	Barns har rätt till bästa möjliga hälsa.	<p>Tillgång till elevhälsa och utvecklat elevhälsoarbete kommer att öka.</p> <p>Barn känner en oro inför byte till ny skola och omständigheterna runt detta. En utdragen process och ovisshet om hur övergång till ny skola kommer att gå till kan förstärka denna oro.</p>	<p>En tydlig handlingsplan för Ucklumskolans framtid och hur detta påverkar barnen tas fram. Handlingsplanen inkluderar en tydlig aktivitetsplan.</p> <p>Handlingsplanen inkluderar rutiner för övergångar till ny skola som anpassas till rådande situation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsoteamet lämnar över barn i behov av särskilt stöd till mottagande elevhälsoteam • Information och kontakt med vårdnadshavare • Placering i grupper/klasser – specialpedagog, lärare och rektor • Inbjudan till föräldramöte • Övergångssamtal mellan skolor • Eleverna besöker mottagande skola och fritidshem samt äter lunch
28	<p>Barn har rätt till utbildning.</p> <p>Barns utbildning ska utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag, fysisk och psykisk förmåga</p>	<p>Utbildning blir mer likvärdig på större skolenheter.</p> <p>Kvaliteten i undervisningen ökar.</p> <p>Bemanning och kvaliteten på fritidshemmet kommer att öka.</p> <p>Det mindre sammanhang som en liten skolenhet innebär gynnar några barn men inte alla. De som gynnas riskerar att sakna detta mindre sammanhang.</p>	Tydlig information vid överlämning om de barn som gynnats av ett mindre sammanhang. Mottagande skola beaktar detta särskilt.

31	Barn har rätt till lek, rekreation, vila och fritid	<p>Längre avstånd mellan hem och skola kan påverka fritid och vila.</p> <p>Nuvarande kamratrelationer bryts upp om elever placeras vid olika skolor.</p> <p>Placering vid en större skolenhet ökar möjligheten till att skapa kamratrelationer och medverka i fler sociala sammanhang.</p>	Möjlighet till placering vid önskad skola kommer att beaktas.
----	---	--	---

Sammanfattning och slutsatser – bedömning av barnens bästa

Inför beslutet har barnets bästa beaktats. En analys har gjorts av relevanta omständigheter där beslutets konsekvenser för berörda barn har synliggjorts. I en kartläggning av barnens upplevelser framgår att runt hälften av eleverna uppger att de känner sig ledsna eller oroliga inför att byta skola. Den andra hälften av barnen upplever inte detta och knappt en femtedel uppger att det tycker att det känns spännande att byta skola. Drygt en tiondel uppger att de känner sig glada inför ett skolbyte.

Barnkonsekvensanalysen visar att beslutet om att stänga ner Ucklumskolan initialt bedöms ha stor påverkan på berörda elever. De negativa effekterna kan i det korta perspektivet vara att barnen påverkas av vårdnadshavares oro över Ucklumskolans stängning. Barnen kan uppleva att de missgynnas av skolstängningen då den ramar in av ett stort engagemang från vuxna i omgivningen som vill bevara skolan. Det finns en oro över att börja på en större skolenhet och farhågor om att tryggheten i det lilla sammanhanget, som en liten skolenhet innebär, skulle försvinna. Barnen känner också en oro över att de inte vet hur övergångar till en ny skola konkret kommer att gå till. En långdragen process med stängning av skolan riskerar att förstärka barnens ovisshet och oro. Elevernas oro att börja på en ny skola och en större skolenhet måste tas på allvar. En tydlig handlingsplan inklusive aktivitetsplan där verksamhetens rutiner för övergång till ny skola ingår, tas fram inom kort. Därtill följs elevernas upplevda trygghet och studiero varje år upp inom ramen för grundskolans systematiska kvalitetsarbete. Som en del i detta genomför skolsköterskorna årligen hälsosamtal med eleverna. Dessa samtal följs upp på varje skola. Hitintills har resultatet av denna uppföljning visat att den upplevda tryggheten och studieron är hög på samtliga grundskolor årskurs F-6 i kommunen, oavsett storlek.

På längre sikt kan beslutet om nedläggning vara för barnens bästa. Utifrån ett barnperspektiv ser förvaltningen flera positiva effekter av den föreslagna förändringen som kommer att gynna eleverna. Exempelvis risken att inte finna en grupp tillhörighet eller hitta några kompisar. Den pedagogiska interaktionen och dialogen i klassrummet kan bli bättre i större elevgrupper. En större skola med större elevgrupperingar ökar möjligheten att skapa flexibla och mer tillgängliga lärmiljöer. Detta gynnar alla elever men specifikt elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömningen är också att kvaliteten i undervisningen ökar när personal ingår i ett större erfarenhetsutbyte med fler pedagoger. Bemanning och kvalitet i fritidshemmet kommer att öka. Tillgången till elevhälsa och ett utvecklat elevhälsoarbete kommer också att öka.

En avveckling av Ucklumskolan skulle också kunna innebära längre avstånd mellan hemmet och skolan vilket kan innebära att fler elever behöver skolskjuts.

Det finns en oro hos barnen över att nuvarande kamratrelationer bryts upp om elever placeras vid olika skolor. Detta tas också på allvar. Samtidigt uttrycker barnen att de kan lära känna nya kompisar i en ny skola. Placering vid en större skolenhet ökar möjligheten till att skapa kamratrelationer och medverka i fler sociala sammanhang. Här blir viktigt att beakta önskemål om ny skolplacering som utgångspunkt för en god övergång och goda möjligheter till att skapa nya sociala relationer.

Utifrån barnkonsekvensanalysen är bedömningen att ett beslut att stänga Ucklumskolan till stora delar är i linje med barnens bästa. För att motverka de negativa konsekvenser som beslutet kan innebära för enskilda elever föreslås att de åtgärder vidtas som anges i analysen.

Barnperspektivet följer hela processen med en stängning av Ucklumskolan och därför kan åtgärder utöver de i Barnkonsekvensanalysen redovisade insatserna bli aktuella och komplettera analysen utifrån barnens bästa.

Medverkande i Barnkonsekvensanalysens genomförande

- Rektor Ucklumskolan F-3 – sektor utbildning
- Elevhälsoteam

Ansvarig för Barnkonsekvensanalysen

- Verksamhetschef grundskolan och grundsärskolan – sektor utbildning

Skolchef

- Sektorchef – sektor utbildning